

ZATRUDNIENIE SKAZANYCH

Zatrudnienie osób pozbawionych wolności stanowi ważną formę aktywizacji skazanych i jest uznawane za jeden z podstawowych środków oddziaływania penitencyjnego.

W skład okręgu katowickiego wchodzi 13 jednostek penitencyjnych. Pojemność wszystkich jednostek penitencyjnych to blisko 8,5 tys. miejsc dla osadzonych.

W kwietniu 2016r. ogłoszono program „Praca dla więźniów”. Od tego czasu zintensyfikowano działania na rzecz promocji zatrudnienia wśród potencjalnych pracodawców oraz tych już pozyskanych do współpracy. W marcu 2016r. pracowało ok. 32% skazanych, dziś ten wskaźnik wzrósł do prawie 53%.

Codziennie do pracy jest kierowanych ponad 3,6 tys. więźniów, z czego ponad 2 tys. pracuje nieodpłatnie. Skazani pracują nieodpłatnie m.in. przy pracach organizowanych przez organy administracji samorządowej i publicznej oraz na rzecz organizacji charytatywnych i Organizacji Pożytku Publicznego.

Skazani na Śląsku pracują nieodpłatnie na rzecz samorządów lokalnych lub pracując charytatywnie w szpitalach, szkołach, przedszkolach, hospicjach, domach pomocy społecznej, ośrodkach dla niepełnosprawnych, instytucjach kulturalnych czy Organizacjach Pożytku Publicznego. Dzięki zmianom ustawowym od 1.04.2017r. skazani mogą świadczyć pracę na cele społeczne także w innych placówkach.

Wartość zatrudnienia skazanych jest nie do przecenienia. Skazani uczą się dyscypliny, wyrabiają nawyk pracy, mają możliwość nabycia doświadczenia zawodowego oraz nauczenia się konkretnych umiejętności zawodowych, możliwych do wykorzystania już po odbyciu kary. Mogą spłacać również zadłużenie alimentacyjne lub inne zobowiązania finansowe.

PROGRAM PRACA DLA WIĘŹNIÓW

szansa dla więźniów ulgi dla pracodawców

Program oparty jest na trzech filarach i dotyczy: budowy min. 40 hal produkcyjnych przy zakładach karnych i aresztach śledczych, rozszerzenia zakresu możliwości nieodpłatnej pracy więźniów na rzecz samorządów oraz wprowadzenia ulg dla przedsiębiorców zatrudniających więźniów.

Ulga ta obecnie funkcjonuje jako ryczałt dla przedsiębiorcy i finansowana jest ze środków Funduszu Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywieźniennych Zakładów Pracy. Dziś przedsiębiorca zatrudniający osadzonego odpłatnie może uzyskać zwrot w formie ryczałtu w wysokości 35% wynagrodzenia skazanego brutto.

Przedsiębiorca zatrudniający skazanego odpłatnie ma możliwość uzyskania dofinansowania działań prowadzących do tworzenia nowych miejsc pracy dla skazanych oraz ochronę istniejących ze środków Fundusz Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywieźniennych Zakładów Pracy w formie nieoprocentowanej pożyczki, bezzwrotnej dotacji (Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 8 czerwca 2021r. w sprawie Funduszu Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywieźniennych Zakładów Pracy).

Skazany przed skierowaniem do pracy przechodzi szczegółową procedurę polegającą na ocenie jego kwalifikacji zawodowych, stanu zdrowia, charakteru przestępstwa i stopnia zagrożenia społecznego. W pierwszej kolejności do pracy kierowani są skazani posiadający zadłużenia alimentacyjne, komornicze i inne zobowiązania finansowe.

HALE PRODUKCYJNE

W okręgu katowickim pozyskano lokalizację pod budowę 4 hal produkcyjnych, w których mogą być zatrudnieni więźniowie.

Powstały już hale na terenie:

ZK Strzelce Opolskie, pow. 780 m², 75 miejsc pracy oraz ZK Zabrze, pow. 750m², 60 miejsc pracy

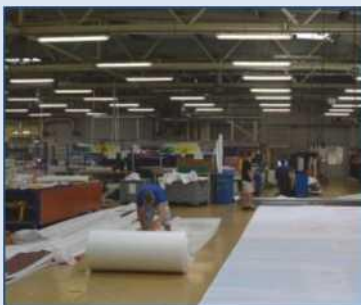
W trakcie realizacji są hale:

ZK Jastrzębie - Zdrój, pow. 1200m², 60 miejsc pracy oraz ZK Jastrzębie - Zdrój, pow. 3000m², 150 miejsc pracy

Środki na budowę hal pochodzą z potrąceń z wynagrodzeń więźniów zgromadzonych w Funduszu Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywiezionych Zakładów Pracy. Jest to państwowy fundusz celowy, funkcjonujący jako wydzielony rachunek bankowy. Dysponentem tych środków jest Dyrektor Generalny Służby Więziennej.

Wniosek o dofinansowanie z FAZS sporządza dyrektor jednostki. Przed złożeniem wniosku kontrahent zawiera z odpowiednim dyrektorem umowę przedwstępną, w której określa m.in. rodzaj produkcji, liczbę skazanych, których zatrudni oraz deklarowany czas trwania umowy.

Przedsiębiorca, który uruchomi produkcję na terenie zakładu karnego poza ulgami przysługującymi w związku z zatrudnianiem więźniów, korzysta z darmowej ochrony obiektów produkcyjnych.

KORZYŚCI DLA PRZEDSIĘBIORCÓW

Dotychczasowa współpraca Służby Więziennej z kontrahentami zatrudniającymi więźniów wskazuje, że niejednokrotnie skazani po opuszczeniu zakładów karnych znajdują zatrudnienie u wcześniejszych pracodawców, którzy cenią sobie sprawdzonego, przeszkolonego pracownika.

- Skazany zatrudniany jest na podstawie skierowania do pracy; nie stosuje się przepisów prawa pracy, z wyjątkiem przepisów dotyczących czasu pracy oraz BHP. Umowę o zatrudnieniu skazanych podpisuje pracodawca z dyrektorem jednostki penitencjarnej;

- osobie pozbawionej wolności zatrudnionej w pełnym wymiarze godzin przysługuje wynagrodzenie zapewniające osiągnięcie co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę, przy czym wynagrodzenie naliczane jest proporcjonalnie do faktycznie przepracowanych godzin, bez względu na przyczyny nieobecności w pracy

- pracodawca jest zwolniony z obowiązku odprowadzania składki zdrowotnej za zatrudnienie osoby pozbawionej wolności,
- zatrudniający ma prawo wnioskowania o zmianę miejsca i rodzaju pracy lub o wycofanie osoby pozbawionej wolności z zatrudnienia bez zachowania formy i terminów przewidzianych w prawie pracy,

- osoby pozbawione wolności nie są objęte obowiązkowym ubezpieczeniem chorobowym, nie ma potrzeby wypłacania zasiłku chorobowego za okres przebywania skazanego na zwolnieniu lekarskim

- możliwość szkolenia skazanych w pożądanym przez przedsiębiorcę zawodach, w ramach różnych projektów.

Pracodawca zapewnia transport dla skazanych do i z miejsca pracy oraz odzież roboczą i posiłki profilaktyczne zgodnie z przepisami w zakresie BHP.